

hr. Józefa Starzyńska z *sod. lwowskiej*, p. Wanda Szuldrzyńska z *sod. poznańskiej*, p. Zofja Włodkowa z *sod. krakowskiej*, p. Róża Załęska z *sod. sandomierskiej*, p. Marja Kowerska, wiceprezydentka *sod. tomaszowsko-zamoyskiej*. Prócz tego jako delegatki reprezentowały sodalicję *bydgoską* hr. Marja Grabowska, sodalicję *chyrowsko-samborską* hr. Anna Drohojowska, sodalicję *grodzieńską* ks. Marja Czetwertyńska, sodalicję *jarosławską* ks. Zofja Czartoryska, sodalicję *kujawską* p. Halina Chrzaszczewska, sodalicję *łęczycką* p. Marja Łoskowska, sodalicję *sanocką* p. Marja Wołkowska, sodalicję *warszawską* p. Małgorzata Frąckiewiczowa. Przybyła także skarbniczka Związku, p. Marja Helclowa. Przewodniczył Zjazdowi Moderator Związku, O. Franciszek Kwiatkowski T. J., przybył nań także Moderator sodalicji białaczowsko-opoczyńskiej, O. Jan Rostworowski, a przysłuchiwał się obradom miejscowy proboszcz, ks. prałat Sykulski. Nadto obecne były na obradach panie: hr. Juljuszowa Tarnowska, hr. Marja Tarnowska, hr. Anna Platerowa, hr. Eliza i Iza Plater, hr. Irma Lubieniecka, p. Wanda Heydlowa, p. Stefanowa Kotarska, hr. Wielopolska, p. Irena Szczaniecka.

W małej, ślicznie urządzonej kaplicy domowej odbyło się otwarcie Zjazdu. Na wstępnem zebraniu, po zaznajomieniu się wzajemnem, przyjęto protokół zebrania poprzedniego, oraz sprawozdanie sekretariatu, przy którem stwierdzono, że dochody Związku w roku bieżącym znacznie się zmniejszyły.

Korzystając z krótkiej przerwy, omawia panna Eliza Plater niezmierne ubóstwo kościołów naszych na kresach wschodnich, opowiada o zupełnej nędzy, w jakiej się tam Pan Jezus znajduje, o braku bielizny do kielicha, o niewypowiedzianie nędznych, zużytych szatach kościelnych, które bynajmniej ornatów i kap nie przypominają, i apeluje gorąco o pomoc i zajęcie się temi opuszczonemi placówkami katolicyzmu i polskości. W dyskusji, która się zawiązała, okazało się, że stale robotami kościelnymi przeznaczonemi dla kresów, zajmują się tylko trzy sodalicje, *sod. białaczowska*, *kielecka*, której obszerniejsze sprawozdanie z tego działu pracy niebawem zamieścimy, oraz *sodalicja lwowska*. Inne sodalicje pracy tej podejmują się tylko od czasu do czasu. Panie postanawiają wszystkim sek-

cjom eucharystycznym położyć rzecz tę na serce.

Następnego dnia wypowiedział O. Fr. Kwiatkowski głęboko ujęty referat, na temat postępu bezbożnictwa, wskazując, jak perfidnie bezbożnictwo kojarzy walkę o chleb z walką przeciw Bogu. Dla nas jest to o tyle groźniejszem niż dla reszty Europy, że tak długa granica łączy nas z Rosją, a na pogran'czu kolportuje się aż 28 gazet, przeznaczonych tylko dla rozdawania ich w Polsce. Główny bieg myśli tego interesującego referatu podajemy poniżej.

Zagadnienie nowych prądów bezbożniczych w dziedzinie pedagogji omawiała na popołudniowym zebraniu p. Wanda Heydlowa. Referat jej, doskonale ujęty, ukaże się jako osobna broszurka, stawia bowiem świetnie i jasno wiele trudności, w których dziś panuje ogromne zamieszanie pojęć. Należy bowiem sumiennie odróżnić to, co nowe teorie przynoszą dobrego, zdrowego i pożytecznego dla naszych dzieci, od ukrywających się pod płaszczykiem postępu, zasad, wręcz przeciwnych zasadom chrześcijańskim. To też gorąco dziękowaliśmy prelegentce za pracę, którą włożyła w swój referat, tak bardzo ciekawy i tyle światła w tę zawiłą kwestję przynoszący. — Niepodobna tu szczegółowo omówić wszystkie zagadnienia, poruszone na zjeździe. Przewodnie myśli, dookoła których się toczyła dyskusja, doprowadziły do następujących rezolucyj:

I.

Zjazd, rozważywszy wzmożoną propagandę nowoczesnego bezbożnictwa, zachęca wszystkie sodalicje związkowe:

- a) do wynagrodzenia Bogu modlitwą i pokutą za wyrządzone Mu zniewagi,
- b) do stanowczego i mężnego stawiania Boga, Chrystusa i Kościoła zawsze na pierwszym miejscu, tak, aby sodaliski wprowadzały integralny i konsekwentny katolicyzm w życie swoje jednostkowe i rodzinne, oraz publiczne, zwłaszcza własnego otoczenia.

II.

Wobec różnych i rozbieżnych metod „nowego” wychowania, wprowadzających istny chaos w tę dziedzinę, zjazd zachęca sodalicje